

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudkyň JUDr. Radimy Gregorové, Ph.D. a JUDr. Jarmily Ďáskové v právní věci žalobce se sídlem, právně zastoupený Mgr. Františkem Kelem, advokátem se sídlem 767 01 Kroměříž, Kovářská 126, proti žalovanému **Státnímu úřadu inspekce práce**, se sídlem 746 01 Opava, Horní náměstí 103/2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26.6.2012, č.j.

t a k t o :

I. Žaloba **s e z a m í t á.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ve výroku rozsudku uvedeného bylo zamítnuto odvolání žalobce, podané proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně – Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj se sídlem v Brně, č.j. ze dne 29.3.2012 a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Tímto prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu na úseku zaměstnanosti dle ust. § 140 odst. 1, písm.c) zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti (dále ZoZ) a za spáchání tohoto deliktu byla žalobci uložena pokuta ve výši Kč a dále povinnost náhrady nákladů řízení v paušální částce ve výši Kč.

Ve včas podané žalobě ze dne 1.8.2012 žalobce namítal, že napadené rozhodnutí považuje za nezákonné, neboť žalovaný postupoval nesprávně a v neprospěch žalobce, když nevzal v úvahu při posuzování věci ustanovení § 141 odst. 1 ZoZ ve znění pozdějších

předpisů, neboť v případě, že posuzovaná osoba vynaložila veškeré úsilí, které by bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila a tudíž za správní delikt neodpovídá. Žalobce se od r. 1999 nikdy neprovinil na úseku zaměstnanosti, nikdy nebyl sankcionován za žádný správní delikt a vědomě se žádného protiprávního jednání nedopustil ani v souvislosti se skutky, které mu jsou kladeny žalovaným za vinu.

Žalobce neměl povědomost o tom, že by pracovní smlouva či dohoda o provedení práce musela být se zaměstnancem uzavřena písemně. Žalobce podniká od roku 1999, nemá vysokoškolské právnické vzdělání a v předmětném případě se řídil ustanovením § 32 odst. 1 zákona č. 65/1965 Sb. předchozího zákoníku práce, dle něhož nebylo vyžadováno při sjednání pracovního poměru na dobu kratší než jeden měsíc, uzavření pracovní smlouvy písemně. Žalobce netušil, že toto ustanovení do nového zákoníku práce nebylo pojmuto. V žádném případě neumožnil svým třem zaměstnankyním výkon nelegální práce. Uzavřel s nimi pracovní poměr na dobu od 2.1.2012 do 31.1.2012, tedy na dobu kraší jednoho měsíce, bez písemné formy, když žádná z uvedených pracovnic o písemné vyhotovení smlouvy nepožádala. Poté hodlal je zaměstnávat nadále.

Žalobce po zjištění svého pochybení s oběma správními orgány spolupracoval, provedl nápravu zjištěných nedostatků a byl přesvědčen, že jeho jednání jako správní delikt nebude posouzeno. Také uložená pokuta je velmi vysoká a dle jeho názoru neodpovídá způsobu spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl delikt spáchán. Není jeho vinou, že se na území České republiky tak často mění zákony. Žalobce je malou firmou, podnikající v potravinářském průmyslu a pracující s vysokými náklady při minimálních maržích. Jeho majetkové a ekonomické poměry nejsou vůbec příznivé. Nevlastní žádné nemovitosti ani hodnotné movité věci. Za zdaňovací období roku 2011 se jeho základ daně rovnal nule. Není v současné době generovat zisk. Není schopen zaplatit tak vysokou pokutu neboť nedisponuje volnými finančními prostředky a požádal o splácení. V současné době je pokuta pro něho likvidační. Závěrem navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a uložení povinnosti žalovanému uhradit náklady soudního řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 5.11.2012 se odvolal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde vycházel jednak z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně, jednak ze správního spisu, kde bylo podrobně uvedeno, z jakých důkazů vycházel a řádně odůvodnil odvolací námitky žalobce. Všechny důkazy hodnotil v rámci správního řízení jednotlivě a ve vzájemných souvislostech a postupoval v souladu s platnými právními předpisy vztahujícími se k projednávané věci. Žalobce nebyl v průběhu správního řízení jakkoli zkrácen na svých právech. Řádně zdůvodnil výši pokuty, v níž byly zahrnuty všechny aspekty správního deliktu. Při stanovení výše pokuty bylo přihlédnuto i k majetkovým a ekonomickým poměrům žalobce a bylo přihlédnuto k zásadě stanovení v § 2 odst. 4 správního řádu.

Ke všem uvedeným skutečnostem žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby, neboť není důvodná.

Žalobce ve své replice k vyjádření žalovaného ze dne 12.12.2012 uvedl, jednak důvody, uvedené již v žalobě a zdůraznil, že dvě ze tří zaměstnankyň měly v době, kdy s nimi žalobce uzavřel ústní pracovní smlouvu, potvrzení Úřadu práce o dlouhodobé nezaměstnanosti, přičemž v takovém případě mohl jejich zaměstnavatel čerpat od Úřadu práce dotaci a je nelogické, že by v takovém případě umožnil svým zaměstnankyním výkon

nelegální práce. Nechtěl se vyhnout placení jakýchkoli odvodů či daní za tyto zaměstnance. Ani jedna z těchto zaměstnankyň od okamžiku výkonu práce u žalobce nepobírala podporu v nezaměstnanosti. Až poté, co v důsledku kontroly zjistil, že vytýkaný nedostatek ve formě absence písemné pracovní smlouvy, byť na pracovní poměr kratší jednoho měsíce, je důvodný, uzavřel se zaměstnankyněmi pracovní smlouvy a dohodu o provedení práce.

Jako nepřípustnou považuje úvahu žalobce, že tento vykazoval při nulovém počtu zaměstnanců v minulých letech obraty v řádech milionů a tím snad měl využívat možnosti výkonu nelegální práce. V předcházejících letech se věnoval obchodní činnosti a dosažení miliónového obrátu při nákupu a prodeji bramborových lupínků není nic neobvyklého docílit takových výsledků.

Soud ve věci nařídil jednání a přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, vázán rozsahem a důvody, které žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s.ř.s.). Při přezkoumání rozhodnutí žalovaného vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Dospěl k závěru, že žaloba důvodná není.

Ze správního spisu bylo zjištěno, že správní orgán I. stupně provedl dne 30.1.2012 u žalobce v jeho provozovně ve kontrolu dodržování zákazu výkonu nelegální práce fyzických osob pro právnickou nebo fyzickou osobu, zaměstnávání cizinců na území ČR dle zákona č.262/ 2006 Sb. zákoník práce ve znění pozdějších předpisů a č.435/2004 Sb. zákona o zaměstnanosti. Výsledek kontroly byl shrnut v Protokolu o výsledku kontroly ze dne 15.2.2012. Bylo zjištěno, že žalobce umožnil v době od 2.1.2012 do 30.1.2012d v této provozovně fyzickým osobám M. J., M. F. a E. H. vykonávat závislou práci bez uzavřeného pracovněprávního vztahu, čímž žalobce porušil ust. § 3 zákoníku práce. Dále bylo zjištěno, že žalobce neměl v době kontroly na pracovišti uloženy kopie dokladů prokazujících existenci pracovněprávních vztahů zkontrolovaných fyzických osob, tj. pracovní smlouvy, dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce, čímž žalobce nesplnil povinnost danou mu ust. § 136 ZoZ.S protokolem byl seznámen.

Dne 16.3.2012 bylo žalobci doručeno oznámení o zahájení správního řízení ze dne 6.3.2012 podle ust. § 46 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb. O svých právech byl poučen. Dne 29.3.2012 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 140 odst. 1, písm.c) ZoZ a byla mu uložena pokuta ve výšiKč. V zákonné lhůtě podal proti tomuto rozhodnutí žalobce odvolání, kde namítal výši pokuty, která se mu jevila jako nepřiměřená. V odvolacím řízení bylo vydáno rozhodnutí žalovaným, který po posouzení správního řízení a důvodů uvedených v rozhodnutí správ. orgánu I. stupně odvolání zamítl a toto rozhodnutí potvrdil.

V souladu s ustanovením § 5 písm.e) bod 1. ZoZ se nelegální prací rozumí výkon závislé práce fyzickou osobou mimo pracovněprávní vztah.

Podle ust. § 140 odst. 1, písm.c) ZoZ právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba se správního deliktu dopustí tím, že umožní výkon nelegální práce podle § 5 písm.e) bodu 1 nebo 2 a podle odst. 4, písm.f) výše uvedeného ustanovení se za správní delikt uloží pokuta do Kč, nejméně však ve výši Kč.

Podle § 136 ZoZ právnická nebo fyzická osoba je povinna mít v místě pracoviště kopie dokladů prokazujících existenci pracovněprávního vztahu a dokladů, které je povinna uchovávat podle § 102 odst. 3 tohoto zákona.

Soud po posouzení obsahu správního spisu dospěl k závěru, že žalovaný i správní orgán I. stupně postupovali v souladu s výše uvedenými zákonnými ustanoveními. Nelegální práce byla provedenou kontrolou prokázána a jak vyplynulo ze správního spisu, jak žalobce, tak i kontrolované osoby – výše uvedené zaměstnankyně - potvrdily, že žádnou pracovněprávní smlouvu nebo dohodu uzavřenou nemají a že tam pracují tzv. „na zkoušku“. Neobstojí námitky žalobce, že nebyl seznámen s novou úpravou zákoníku práce, neboť bez ohledu na jeho námitku, že nemá vysokoškolské právnické vzdělání, je titulu své činnosti povinen dodržovat platné právní předpisy, vztahující se k výkonu jeho práce. Také není důvodná námitka žalobce, že nebylo ze strany žalovaného použito ustanovení § 141 odst. 2 ZoZ. Ze správního spisu jasně vyplývá, že žalobce vědomě uzavíral pouze ústní pracovněprávní vztahy s potenciálními zaměstnanci tzv. „na zkoušku“, neboť odvody za zaměstnance považuje za zbytečné náklady, kdyby potenciální pracovník nebyl perspektivní pracovník. To také citoval v odvolání proti rozhodnutí I. stupně.

Právní úprava obsažená v zákoně o zaměstnanosti obsahuje v ustanovení § 5 definici, co je míněno tzv. nelegální prací. Je tím míněn negativní jev v každé ekonomice. Úprava zakotvená v ZoZ má za cíl přispět k odhalování tohoto negativního jevu, který má významné dopady do pracovněprávních vztahů a do sociální oblasti. Především se jedná o vztahy upravené zákoníkem práce (§ 2 a 3) tj. vztahy zvané „závislá práce“ mezi zaměstnanci a zaměstnavateli. Tato závislá práce se děje na základě uzavřených pracovněprávních smluv za podmínek tam uvedených v souladu se ZP.

Za nelegální práci je považován výkon závislé práce fyzickou osobou mimo pracovněprávní vztah. Zde jsou narušeny vztahy mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem, neboť zaměstnavatel za vykonanou práci je povinen hradit stanovenou mzdu, chránit zdraví zaměstnance a jeho bezpečnost při práci. S tím souvisí pro obě strany i plnění podmínek ze mzdových, daňových a dalších předpisů. Při nelegální práci práva a povinnosti obou stran nejsou dodržovány. Proto je umožnění výkonu nelegální práce považováno za nejzávažnější správní delikt, který umožňuje uložit nejvyšší pokutu za porušení ZoZ, a to pokutu až do výšeKč, při současném zakotvení minimální možné výše pokuty naKč.

Po zvážení výše uvedených skutečností, soud dospěl ohledně výše pokuty k závěru, že tato byla uložena za spáchaný, společensky škodlivý protiprávní skutek, plní tak preventivní a represivní funkci. Soud též uvádí, že žalobce nesplnil další povinnost danou zákonem, tj. v době kontroly nebyl schopen předložit kopie dokladů, prokazujících existenci pracovněprávních vztahů a dokladů, které je povinen uchovávat podle § 102 odst. 1 ZoZ. Neobstojí námitka, že s obsahem zákoníku práce a zákona o zaměstnanosti nebyl obeznámen. Žalobce je povinen se řídit právními předpisy, vztahujícími se k jeho práci.

Závěrem soud konstatuje, že neshledal pochybení ze strany správních orgánů, proto ve smyslu ust. § 789 odst. 7 s.ř.s. žalobu zamítl.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s.ř.s., neboť žalobce úspěšný nebyl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, rozhodl soud tak, že žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů od doručení z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s.ř.s. Kasační stížnost se podává

u Nejvyššího správní soudu v Brně, se sídlem Moravské náměstí č. 6 Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem, což neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je úpodle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 17. dubna 2013

JUDr. Jaroslava S k o u m a l o v á, v. r.
předsedkyně senátu